

Carmen MIHALACHE

Room service cu mister

O copilărie petrecută prin hoteluri, în compania tatălui și a prietenilor acestuia, a fost, după cum mărturisește Barry Gifford, „cea mai bună școală posibilă pentru un scriitor”. A stat atunci în preajma multor oameni, cât se poate de feluriți, le-a ascultat poveștile, le-a observat comportamentul și a topit apoi toată această bogată experiență de viață într-o operă diversă, de poet, romancier, scenarist, editor, biograf și critic. Cărțile sale se bucură de succes, iau premii importante, unele dintre ele fiind transpuse și pe ecran, așa cum s-a întâmplat cu *Suflet sălbatic – Istoria lui Sailor și a Lulei*, din care celebrul regizor David Lynch a făcut un film memorabil. Gifford are, de altfel, o susținută colaborare cu acest maestru al bizareriilor, al suspensului metafizic, fiind scenaristul mai multor producții semnate de Lynch, care i-a comandat și piesele din trilogia *Camera de hotel*, devenită serial de televiziune. **Camera de hotel** se joacă acum și la Teatrul Odeon, într-un spectacol de Alexandru Dabija, regizorul fiind, totodată, coautor al traducerii textelor, al scenografiei, cât și semnatar al coloanei sonore. Primul volet al tripticului dramatic se intitulează „Șmecherii”, și îi are ca protagoniști pe Marcel Iureș, Antoaneta Zaharia și Mircea Constantinescu. Iureș este *Boca*, un personaj cu o înfățișare abulică, un aer „intello”, ușor pervers, cu gesturi calculate, făcute „au ralenti”, care este însoțit de o prostituată, *Darlene*, jucată cu aplomb de Antoaneta Zaharia (actrița face un veritabil tur de forță, interpretând mai multe roluri în spectacol). Preparativele amoroase ale celor doi sunt întrerupte de apariția zgomotoasă a autoritarului *Louis*, întruchipat cu bune și eficace mijloace de Mircea Constantinescu. Personajul acestuia preia controlul situației, conduce jocul, se înfruptă din grațiile trupești ale femeii, în timp ce *Boca* asistă neputincios la jalnicul spectacol. Cei doi au o istorie comună, vorbesc despre o fostă soție, a amândurora, *Felicia*, care a murit asasinată, după cum aflăm în final, de la polițiștii ce năvălesc în cameră, pentru a-l aresta pe vinovat. Poveștile bărbaților, la care se adaugă frânturi din biografia accidentată a lui *Darlene*, sunt ambigue, amestecate, confuze, totul fiind învăluit în pâcla unui dens mister. Cine sunt, de fapt, cei doi „șmecherii”, ce ascund, care este jocul lor? Sunt niște criminali, pentru că încearcă să o stranguleze pe femeie, sau niște aventurieri amatori de senzații tari? Niște copii vitregi ai societății actuale, măcinați de nevroze, marginali, psihotici? Nu ni se spune, nu aflăm adevărul, ni se sugerează doar niște posibile interpretări, identitatea personajelor rămânând nesigură. Și în „*Pana de curent*” (cea de-a doua piesă a trilogiei) întâlnim un cuplu ciudat. El este *Danny* (Pavel Bartoș, cald, convingător în rol), un soț mereu plin de atenții față de o soție, *Diane* (Antoaneta Zaharia), adâncită în apele tulburi ale unei depresii profunde. Se pare că au pierdut un copil, iar vinovăția e împărțită, dar cea mai fragilă e femeia, care a cedat psihic și e asaltată de obsesii, în vreme ce soțul se simte dator să fie puternic, să o susțină afectiv, încurajând-o, pentru a nu se pierde definitiv în vârtejul nebuniei. În fine, în „*Doamna Kashfi*”, este vorba despre altă bizarie. O tânără femeie merge la o clarvăzătoare, însoțită de *Charlie*, fiica sa, pentru a lua legătura cu mama ei, *Rose*, moartă de ceva timp. Cât timp mama „naviga pe marea clarviuziunii”, cum prețios spune experta în materie, *Mrs. Kashfi* (o creatură pitică, alcătuită din rochie, turban, lornion, figurată expresiv de Liana Mărgineanu), fetița are bucuria imensă să-și revadă bunica, sosită în camera de hotel spre a-i aduce un

cadou de ziua ei. Bunica moartă e o apariție teribil de veselă (Dorina Lazăr o întruchipează, cu tușe cam împăstate), dezlănțuindu-se într-un dans foarte ritmat, „Wooly Bully”, împreună cu nepoata (Paula Niculiță), care exultă de fericire. Mai apar, în această ultimă piesă a trilogiei, Nostradamus (o pasăre în colivie), „surd, orb și mort, dar cu suflet ancestral, care-i permite să vadă în timp”, o cheie a viitorului, dăruită de bunică lui Charlie, ca o garanție a iubirii ce-i poartă, un individ amnezic, domnul de Witt, care cade de la fereastra camerei sale. Ciudățeni, ciudățeni. E vorba doar despre un simplu hotel? Ce este cu misterioasa cameră 603, unde se petrec niște întâmplări stranii, care scapă oricărei încercări de definire? Sau totul e un semn al incontrollabilului minții umane? Cine este recepționarul (Mugur Arvunescu, o prezență enigmatică, foarte bun în rol), care supraveghează totul și intervine când nu te aștepti? Aici se intersectează lumi paralele, realul absoarbe proiecții fantastice, scriitura amalgamând planuri și elemente diverse. Găsim aici și poezie, și umor negru, și suspans, infuzate cu rafinament textual. Iar misterul se insinuează pretutindeni, este marca unui spectacol auster, fără etalare de mijloace regizorale, conceput în stil minimalist, anticalofil. Alexandru Dabija e aici regizorul ascuns, care nu intervine, nu explică, dimpotrivă, sporește (a lumii taină), potențează misterul, prin ingenioase, deși nu par (la o primă vedere ai putea să zici că nu e cine știe ce spectacol!), accente, unghiuri, detalii care te surprind și îți induc sentimentul că sensurile trebuie căutate într-un „dincolo”, în realitatea interioară. Lumea e mai mult decât bănuim, asta da, poate fi o certitudine.

